

Allsherjar- og menntamálanefnd Alþingis
Skrifstofu Alþingis,
150 Reykjavík

Reykjavík 03.12. 2015

Efni : Umsagnir um frumvörp um breytingar á höfundalögum

Félag íslenskra hljómlistarmanna stofnað 1932 eru samtök atvinnuhljómlistarmanna sem telja rúmlega 600 einstaklinga á öllum sviðum tónlistar. Félagið er aðili að SFH, IHM og BÍL.

Fyrir Alþingi hafa nú að nýju eftirfarandi þrjú frumvörp verið lögð fram:

1. Frumvarp til laga um breyting á höfundalögum nr. 73/1972, (innleiðing tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2012/28/ESB um tiltekna leyfilega notkun á munaðarlausum verkum), mál nr.333,
2. Frumvarp til laga um breytingu á höfundalögum, nr. 73/1972, með áorðnum breytingum, (Lenging verndartíma hljóðrita.), mál nr. 334
3. Frumvarp til laga um breyting á höfundalögum nr. 73/1972, með áorðnum breytingum,(endurskoðun höfundalaga – einkaréttindi höfunda og samningskvaðir), mál nr. 362

Öll þessi frumvörp hafa í för með sér réttarbætur fyrir notendur, neytendur og hljómlistarflytjendur. Það frumvarp sem einkum varðar réttindi hljómlistarflytjenda og aðra réttihafa er frumvarpið um lengingu verndartíma. Mjög brýnt er að afgreiða það frumvarp nú á haustþingi bæði vegna efnis frumvarpsins og til að forðast eftirmála af hálfu EFTA vegna dráttar á afgreiðslu málsins.

Stjórn FÍH styður eindregið að öll þessi frumvörp verði lögfest á yfirstandandi haustþingi.

Virðingarfyllst

F.h. FÍH

Björn Th. Arnason formaður FÍH

Nefndasvið Alþingis

14. desember 2015

IMMI stofnun um upplýsinga- og tjáningarfrelsi veitir hér umsögn um mál 362 um breytingu á höfundalögum.

Í 1. gr. frumvarpsins segir:

„Höfundaréttur helst uns 70 ár eru liðin frá næstu áramótum eftir lát höfundar. Nú er um verk að ræða sem ákvæði 7. gr. taka til og skal þá telja greint 70 ára tímabil frá næstu áramótum eftir lát þess höfundar sem lengst lifir.

Höfundaréttur að tónverki með texta, þar sem bæði texti og tónverk eru samin sérstaklega fyrir hlutaðeigandi tónverk með texta, helst uns 70 ár eru liðin frá andlátsári þess sem lengst lifir af eftirtöldum aðilum:

1. Textahöfundar.
2. Tónskáld.

Höfundaréttur að kvikmyndaverkum helst í 70 ár eftir dánarár þess sem lengst lifir af eftirgreindum höfundum kvikmyndaverks:

1. Aðalleikstjórar.
2. Handritshöfundar, þ.m.t. höfundar samtalstexta.
3. Tónhöfundar sé tónlistin sérstaklega samin til afnota í kvikmyndaverkum.”

Samkvæmt Bernarsáttmálanum þarf höfundaréttur einungis að vera í 50 ár. Ísland er einungis bundið af því að hafa höfundarétt gildandi til 50 ára. Í Evrópusambandinu, þar sem verið er að vinna að samræmingu evrópskra höfundaréttarlaga, er lagt til í skýrslu¹ að samræming höfundaréttar skuli miðast við lágmarkslengd samkvæmt Bernarsáttmálanum. IMMI stofnunin sér engin rök fyrir því að miða við 70 ára gildandi höfundarétt frá andláti höfundar. Þvert á móti hefur lenging höfundaréttar frá andláti höfundar takmarkandi áhrif á menningu og gengur í berhögg við upplýsinga og tjáningarfrelsi.

Þá bendir stofnunin einnig á að það að kenna höfund við verk sitt telst siðferðislegur réttur (e. moral right) sem ekki er hægt að svipta viðkomandi höfund. En þegar um ræðir einkarétt til útgáfu eða fjárhagsleg réttindi á verkum er æskilegra að tala um „afritunarrétt” eða „rétt til eftirgerðar” heldur en höfundarétt, samkvæmt Bernarsáttmálanum.

Í 3. gr. frumvarpsins segir:

1

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=//EP//NONSGML+COMPARL+PE546.580+02+DOC+PDF+V0//EN&language=EN>

„Í stað orðanna „50 ár“ í 2. málsl. 1. mgr. 46. gr. laganna kemur: 70 ár.”

Hér leggur stofnunin aftur til að 50 ár séu áfram til staðar í stað 70 ára. Hér er verið að lengja réttindatíma framleiðanda, en ekki höfunda, og eru sömu sjónarmið að baki þessarar athugasemdar IMMI og hér að ofan við 1. gr. frumvarpsins. Ekki fæst séð að góð rök séu fyrir því að lengja þennan gildistíma um 20 ár, heldur þvert á móti.

Í 4. gr. frumvarpsins segir:

„a. (47. gr. a.)

Listflytjandi getur sagt upp samningi um framsal réttinda til hljóðrits af listflutningi sínum til framleiðanda hljóðrits þegar 50 ár eru liðin frá útgáfu þess eða, ef hljóðrit hefur ekki verið gefið út, þegar 50 ár eru liðin frá að það var birt, ef framleiðandinn gerir ekki fullnægjandi ráðstafanir til:

1. að bjóða eintök af hljóðriti í sölu í nægilegu magni eða
2. að gera hljóðritið aðgengilegt almenningi á þann hátt að hver og einn geti haft aðgang að því á þeim stað og á þeirri stundu sem hann sjálfur kys, sbr. 1. tölul. 4. mgr. 2. gr.

Um uppsögn listflytjanda á samningi skv. 1. mgr. gildir eins árs uppsagnarfrestur. Uppsögn samnings tekur gildi að liðnum uppsagnarfresti hafi framleiðandi hljóðrits ekki gert viðeigandi ráðstafanir skv. 1. og 2. tölul. 1. mgr. Ógilt er afsal flytjanda á uppsagnarrétti samkvæmt þessari grein.

Við uppsögn samnings skv. 1. mgr. falla niður réttindi framleiðanda skv. 46. gr. til viðkomandi hljóðrits.

b. (47. gr. b.)

Hafi listflytjandi framselt framleiðanda hljóðrits rétt sinn til hljóðrits listflutnings fyrir eingreiðslu á hann rétt á árlegri viðbótarþóknun frá framleiðanda hljóðrits fyrir hvert heilt ár eftir að 50 ár eru liðin frá útgáfu hljóðritsins eða, ef hljóðrit hefur ekki verið gefið út, þegar 50 ár eru liðin frá því að hljóðritið var gert aðgengilegt almenningi. Ógilt er afsal listflytjanda á rétti til árlegrar viðbótarþóknunar.

Framleiðandi hljóðrits skal leggja til hliðar fjárhæð til greiðslu viðbótarþóknunar skv. 1. mgr. Samanlögð fjárhæð sem lögð er til hliðar skal samsvara 20% af tekjum framleiðandans fyrir næstliðið ár. Viðbótarþóknun skv. 1. mgr. reiknast af tekjum framleiðanda hljóðrits vegna eintakagerðar, dreifingar eintaka og því að hljóðrit er gert aðgengilegt almenningi frá því að 50 ár eru liðin frá útgáfu hljóðrits eða, ef hljóðrit hefur ekki verið gefið út, þegar 50 ár eru liðin frá því að hljóðrit var gert aðgengilegt almenningi.

Umsýsla og útborgun viðbótarþóknunar skv. 1. mgr. er á hendi samtaka rétthafa sem hlotið hafa viðurkenningu ráðuneytisins.

Eftir kröfu frá listflytjanda eða viðurkenndum samtökum skv. 3. mgr. ber framleiðanda hljóðrits að láta í té allar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að tryggja greiðslu árlegrar viðbótarþóknunar.

Ráðherra setur nánari reglur um málsmeðferð vegna viðurkenningar samtaka skv. 3. mgr.”

Fyrsti liður þeirrar greinar laganna sem frumvarpið tekur til varðar samninga um framsal. Æskilegt er að stytta mjög þann tíma sem lagt er upp með þarna. 50 ár er gríðarlega langur tími og leggur stofnunin til að miðað sé hér við 5-7 ár. Ef framleiðandi fullnægir ekki skyldum sínum sem útgefandi verður höfundur verks að vera kleift að bregðast við því innan eðlilegs tíma.

Að umsýslan eigi að vera í höndum samtaka rétthafa býr til óþarfa milliliði og hefur í för með sér

tekjutap fyrir höfunda. Mælir stofnunin heldur með því að höfundar hafi rétt til þess að sýsla með mál sín við framleiðendur og/eða útgefendur sjálfir.

Þá vantar frekari skýringu á orðalaginu: „allar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að tryggja greiðslu“. Ef slíkar upplýsingar eru ekki til staðar, hvernig er þá hægt að koma til móts við listamenn?

Þá segir í 3ja kafla greinargerðar með frumvarpinu, um grundvöll frumvarpsins:

“Í frumvarpi að verndunartilskipuninni sem kynnt var 2008 kom fram að hljómplötuiðnaðurinn hefði orðið fyrir tekjutapi og gæti þar af leiðandi í minna mæli en áður sett fjármuni í að styðja við útgáfu hjá upprennandi tónlistarmönnum. Í rökstuðningi með frumvarpinu kom fram að lenging verndartíma mundi auka tekjur hljómplötuframleiðenda á nýjan leik og þannig styðja við að fjármunir væru settir í að styrkja tónlistarferil hjá nýju hæfileikafólki.”

Þetta átti varla vel við árið 2008 og enn síður árið 2015. Notkun Internetsins hefur gjörbreytt tónlistariðnaðinum og ekki fæst séð hvernig það módel sem var við lýði fyrir tíma Internetsins verður endurreist, eða hvort það sé á einhvern hátt æskilegt. Ef markmið stjórnvalda er að styrkja listafólk þarf að tryggja það með lögum en ekki styrkja stöðu milliliða/rétthafa og vonast til þess að það skili sér til tónlistar- og listafólks með einhverjum hætti.

Stofnunin áréttar að um mjög viðamikil mál er að ræða og þarfnast þau ítarlegrar yfirferðar. Mun stofnunin taka því fagnandi að fá tækifæri til að veita frekari umsagnir og ráðleggingar, sé eftir þeim óskað, ef þessi mál fá þann úrvinnslutíma er þau þurfa. Þá bendir stofnunin aftur á það að verið er að vinna að úrbótum á höfundaréttarlögum í Evrópu um þessar mundir og hvetur til þess að fylgst sé með framvindu þeirrar vinnu þegar kemur að frekari útfærslum á höfundaréttarlögum á Íslandi, sem kann að nýtast hérlendis.

Virðingarfyllt

Fyrir hönd IMMI,
Guðjón Idir Guðnýjarsón

LANDSBÓKASAFN ÍSLANDS – HÁSKÓLABÓKASAFN

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 14. desember 2015
Tilvísun: 201505-0004 / IS

Efni: Frumvarp til laga um breytingu á höfundalögum (lenging verndartíma hljóðrita) – 362. mál

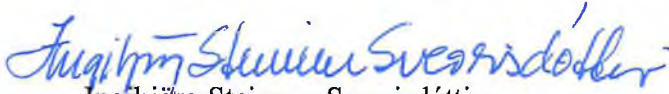
Landsbókasafn Íslands – Háskólabókasafn hefur fengið til umsagnar frumvarp til laga um breytingu á höfundalögum (lenging verndartíma hljóðrita). Frumvarpið er hluti af breytingum á höfundalögum sem lagðar hafa verið fram á Alþingi.

Safnið styður að höfundar og listflytjendur fái greitt fyrir verk sín og stutt er við þær greinar frumvarpsins sem fjalla um það. Einnig er stutt við samræmingu við löggjöf nágrannalandanna í þá veru.

En efasemdir eru um lengri verndartíma fyrir framleiðendur. Í athugasemdum með frumvarpinu kemur fram, að talið er að lenging verndartíma muni auka tekjur hljómplötuframleiðenda og þannig styðja við að fjármunir verði settir í að styrkja tónlistarferil hjá nýju hæfileikafólki. Lýst er efasemdum um hvort tveggja. Benda má á að lítið er um að eldri íslensk hljóðrit séu endurútgefin og aðgengi að þeim því mjög takmarkað. Safnið telur ekki að miklar auknar tekjur skili sér vegna útgáfu á eldra efni og engan veginn öruggt að þær skili sér til aukinnar nýliðunar. Hætt er við að lenging verndartímans verði einungis til þess að þrengja aðgang að þessu efni og tefja eða hamla stafrænni endurgerð og aðgengi að íslenskum hljóðritum og verkum sem eru ófánleg á markaði.

Í mati á áhrifum frumvarpsins er talið að útgjaldaaukning verði vegna útlána hljóðrita á almenningasbókasöfnum vegna lengri verndartíma, en að hún verði óveruleg. Tekið er undir það mat.

Virðingarfyllst,

Ingibjörg Steinunn Sverrisdóttir
landsbókavörður

ARNGRÍMSGÖTU 3 · 107 REYKJAVÍK · SÍMI: 525 5600 · BRÉFASÍMI: 525 5615

NETFANG: upplvs@landsbokasafn.is VEFANG: www.landsbokasafn.is

Samband flytjenda og hljómplötuframleiðenda
Collecting Society for Performing Artists and Phonogram Producers

Allsherjar- og menntamálanefnd Alþingis
Skrifstofu Alþingis,
150 Reykjavík

Reykjavík 29.11. 2015

Efni : Umsagnir um frumvörp um breytingar á höfundalögum

Samband flytjenda og hljómplötuframleiðenda eru innheimtusamtök fyrir hljómlistarflytjendur og hljómplötuframleiðendur, en grundvöllur fyrir starfsemi samtakanna kemur fram í 47. grein höfundalaga nr. 73/1972, en samtökin innheimta þóknun vegna opinbers flutnings á hljóðritum í útvarps- og sjónvarpsstöðvum og á öðrum stöðum þar sem tónlist er flutt opinberlega svo sem í veitingahúsum, í verslunum á líkamsræktarsöðvum auk fleirir staða.

Fyrir Alþingi hafa nú að nýju eftirfarandi þrjú frumvörp verið lögð fram:

1. Frumvarp til laga um breyting á höfundalögum nr. 73/1972, (innleiðing tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2012/28/ESB um tiltekna leyfilega notkun á munaðarlausum verkum), mál nr.333,
2. Frumvarp til laga um breytingu á höfundalögum, nr. 73/1972, með áorðnum breytingum, (Lenging verndartíma hljóðrita.), mál nr. 334
3. Frumvarp til laga um breyting á höfundalögum nr. 73/1972, með áorðnum breytingum,(endurskoðun höfundalaga – einkaréttindi höfunda og samningskvaðir), mál nr. 362

Öll þessi frumvörp hafa í för með sér réttarbætur fyrir notendur, neytendur, hljómlistarflytjendur og hljómplötuframleiðendur. Það frumvarp sem einkum varðar réttindi hljómlistarflytjenda og hljómplötuframleiðenda er frumvarpið um lengingu verndartíma. Mjög brýnt er að afgreiða það frumvarp nú á haustþingi bæði vegna efnis frumvarpsins og til að forðast eftirmála af hálfu EFTA vegna dráttar á afgreiðslu málsins.

Stjórn SFH styður eindregið að öll þessi frumvörp verði lögfest á yfirstandandi haustþingi.

Virðingarfyllt

F.h. SFH

Gunnar Guðmundsson framkvæmdastjóri

Nefndasvið Alþingis
b.t. allsherjar- og menntamálanefndar Alþingis
nefnasvið@althingi.is

Reykjavík, 16. desember 2015

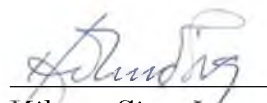
Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á höfundalögum (EES-reglur, lengri verndartími hljóðrita), 362. mál

Vísast til endurflutts frumvarps til laga um breytingu á höfundalögum nr. 73/1972, með síðari breytingum (EES-reglur, lengri verndartími hljóðrita), þskj. nr. 487. Er með umræddu frumvarpi verið að innleiða hluta af tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2011/77/ESB frá 27. september 2011 um breytingu á tilskipun 2006/116/EB um verndartíma höfundaréttar og tiltekinna skyldra réttinda (verndartímatilskipunin).

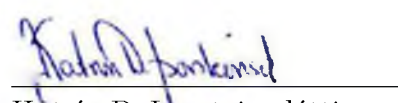
Frumvarp þetta er eitt af fimm frumvörpum um breytingu á höfundalögum á þingmálaskrá ríkisstjórnarinnar fyrir yfirstandandi löggjafarþing. Tvö af þeim frumvörpum hafa ekki verið lögð fram á þingi, þar á meðal frumvarp til breytinga á 11. gr. höfundalaga. Það frumvarp miðar að því að setja skýrari reglur um heimild einstaklinga til eintakagerðar eftir birtum verkum til einkanota eingöngu og álagningu svokallaðs höfundarréttargjalds á stafræna geymslumiðla. Er hér um að ræða mikið hagsmunamál fyrir félagsmenn Sambands íslenskra kvikmyndaframleiðenda (SÍK) enda er þessu frumvarpi ætlað að taka mið af tækniþróun í eintakagerð. Vill SÍK því áréttta mikilvægi þess að umrætt frumvarp sé lagt fram og afgreitt á Alþingi sem allra fyrst til að innheimta höfundarréttargjalds verði skilvirkari og gjaldheimtan beinist að þeim tækjum sem notuð eru til slíkrar eintakagerðar. Núverandi reglur eru einfaldlega úreltar og mikil þörf á að uppfæra.

SÍK fagnar tilkomu þessa frumvarps og leggur til að það verði samþykkt en áskilur sér þó rétt á síðari stigum til að koma með frekari athugasemdir við efni frumvarpsins.

f.h. SÍK

Hilmar Sigurðsson
formaður SÍK

f.h. SI

Katrín D. Þorsteinsdóttir
viðskiptastjóri SÍK innan SI

Reykjavík 14. desember 2015

Nefndasvið Alþingis
Allsherjar- og menntamálanefnd
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík
nefnasvid@althingi.

Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á höfundalögum (lenging verndartíma hljóðrita) 362. mál.

Um er að ræða endurflutning máls frá síðasta þingi. STEF sendi þá inn umsögn um málið og er hún nánast samhljóða þeirri sem hér er.

STEF fagnar innleiðingu í íslensk lög á tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2011/77/ESB frá 27. september 2011 breytingu á tilskipun 2006/116/EB um verndartíma hljóðrita og tiltekinn skyldra réttinda.

Eitt af meginatriðum frumvarpsins er að lögfesta þá útreiknireglu að þegar tónverk með texta á sér fleiri en einn höfund, skuli verndartími verksins teljast í 70 ár eftir andlát þess höfundar sem lengst lifir, hvort sem það er tónskáld eða textahöfundar, að því gefnu að framlag hvors um sig hafi verið ætlað til notkunar með viðkomandi tónverki ásamt texta. Hér á landi hefur framkvæmd STEFs verið sú sem að ofan er lýst og munu áhrif ákvæðisins því ekki verða mikil. Mikilvægt er þó að með þessu fær framkvæmdin lagastoð auk þess sem að framkvæmdin verður þá samræmd innan EES-ríkja.

Meginefni þessarar tilskipunar snýr þó að listflytjendum og hljóðritaframleiðendum og mælir hún fyrir um að lengja skuli verndartíma þessara aðila úr 50 árum frá útgáfudegi listflutnings í 70 ár. Með þessu er stigið mikilvægt skref í bæta rétt þessara aðila svo og að færa verndartíma þeirra nær verndartíma verka er njóta höfundaréttar. Bent hefur verið á að þegar gildandi verndartíma listflutnings er náð á 50 árum, eru listflytjendur oft um sjötugt og missa þar með mikilvægan tekjustofn seint á starfsævi sinni og þá sérstaklega þeir sem ekki eru jafnframt höfundar að viðkomandi tónlist.

Þá er jafnframt mikilvægt það nýmæli í frumvarpinu sem kveður á um að listflytjandi geti sagt upp samningi við útgefanda um framsal réttinda ef liðin eru 50 ár frá fyrstu útgáfu ef útgefandi hefur ekki verið að nýta hljóðritið með því að bjóða það til sölu í nægilegu magni eða gert það aðgengilegt almenningi. Mun þetta vonandi leiða til þess að eldri hljóðrit sem verið hafa ófánleg um nokkurt skeið verði endurútgefin eða þau gerð aðgengileg almenningi á annan hátt svo sem í gegnum tónlistarveitur á netinu.

Telur STEF þó að ganga megi nokkuð lengra í þessu samhengi þannig að sá möguleiki að segja upp útgáfusamningi, hafi útgefandi ekki séð til þess að hljóðrit sé fánlegt um nokkurt skeið, verði ekki bundinn við það að liðin séu 50 ár frá útgáfudegi. Ljóst er að mikill fjöldi

hljóðrita hefur ekki verið fánlegur um langt skeið þótt tíminn nái ekki 50 árum, en vegna ákvæða útgáfusamninga er ómögulegt fyrir viðkomandi listflytjendur að gefa út viðkomandi verk aftur. Hefur listflytjandinn svo og höfundur verkanna verulega fjárhagslega og ófjárhagslega hagsmuni af því að geta endurútféð verið í slíkum aðstæðum. Væri eðlilegra að miða t.d. við 20 ár í þessu samhengi. Þrátt fyrir að með frumvarpi þessu sé verið að leiða tilskipun ESB um sama efni inn í íslensk lög, er ekkert því til fyrirstöðu samkvæmt Evrópurétti að Ísland geri að þessu leyti strangari kröfur.

Virðingarfyllst

F.h. STEFs

Guðrún Björk Bjarnadóttir, framkv.stj.